

ЯК ОФОРМИТИ АЛІМЕНТИ ЗА ВЗАЄМНОЮ ЗГОДОЮ?

Один із батьків може подати заяву за своїм місцем роботи, місцем виплати пенсії, стипендії про нарахування аліментів на дитину, вказавши розмір та строк. Заява подається особою, яка буде сплачувати аліменти, а не особою, на користь якої сплачуються аліменти. Аліменти відраховуються не пізніше триденного строку від дня, встановленого для виплати заробітної плати, пенсії, стипендії.

ЧИ ПОТРІБНО ПІДПISУВАТИ ДОГОВІР?

Такого обов'язку немає, однак батьки можуть укласти договір про сплату аліментів на дитину, у якому визначаються розмір та строки виплат. Договір укладається у письмовій формі та підлягає нотаріальному посвідченню. У разі невиконання одним із батьків свого обов'язку за договором, аліменти з нього можуть стягуватися на підставі виконавчого напису нотаріуса.

У ЯКИХ ВИПАДКАХ СЛІД ЗВЕРТАТИСЯ ДО СУДУ?

У разі неможливості досягнення між батьками угоди про добровільне відрахування коштів на утримання дитини можуть бути присуджені за рішенням суду.

ЯКИМ МОЖЕ БУТИ РОЗМІР АЛІМЕНТІВ?

Мінімальний розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 50% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку. Рекомендований розмір аліментів на дитину складає 100% прожиткового мінімуму. Прожитковий мінімум встановлюється Законом України «Про Державний бюджет України» на відповідний рік.

У 2019 році прожитковий мінімум на дітей становить:

віком до 6 років:

- 1 січня 2019 року – 1626 грн;
- з 1 липня – 1699 грн;
- з 01 грудня – 1779 гривень;

віком від 6 до 18 років:

- з 01 січня 2019 року – 2027 гривень;
- з 01 липня – 2118 гривні;
- з 01 грудня – 2218 гривень.

Якщо стягуються аліменти на 2 і більше дітей, суд визначає єдину частку від заробітку, яка буде стягуватися до досягнення найстаршою дитиною повноліття. При досягненні повноліття найстаршою дитиною аліменти будуть стягуватись за вирахуванням тієї рівної частки, що припадала на дитину, яка досягла повноліття. Для зміни розміру аліментів стягувач має право звернутися до суду з позовом про визначення розміру аліментів на інших дітей. Той із батьків або інший законний представник дитини, разом з яким проживає дитина, має право звернутися до суду із заявою про видачу судового наказу про стягнення аліментів у розмірі: на 1 дитину – однієї чверті, на 2 дітей – однієї третини, на 3 і більше дітей – половини заробітку (доходу) платника аліментів. При цьому, розмір аліментів на кожную дитину не повинен перевищувати десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку. Суд за заявою одержувача може визначити розмір аліментів у твердій грошовій сумі. Розмір аліментів, визначений судом або за домовленістю між батьками у

твердій грошовій сумі, підлягає індексації відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення».

ЧИ МОЖНА ЗМІНИТИ РОЗМІР АЛІМЕНТІВ?

Розмір аліментів може бути згодом змінено за позовом платника або одержувача аліментів у разі зміни матеріального або сімейного стану, погіршення або поліпшення здоров'я когось із них та в інших випадках, передбачених Сімейним кодексом України.

ЧИ МОЖЛИВЕ ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ СПЛАТИ АЛІМЕНТІВ?

Батьки можуть бути звільнені від обов'язку утримувати дитину, якщо дохід дитини набагато перевищує дохід кожного з них і повністю забезпечує її потреби. За угодою між батьками обов'язок зі сплати аліментів може бути достроково припинений шляхом укладення договору про припинення права на аліменти на дитину у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно (житловий будинок, квартиру, земельну ділянку тощо). Такий договір нотаріально посвідчується. Право власності на нерухоме майно за таким договором виникає з моменту державної реєстрації цього права відповідно до Закону.

ЯКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕСПЛАТУ АЛІМЕНТІВ?

У разі виникнення заборгованості з вини особи, яка зобов'язана сплачувати аліменти за рішенням суду або за домовленістю між батьками, одержувач аліментів має право на стягнення неустойки (пені) у розмірі 1% суми несплачених аліментів за кожен день прострочення від дня прострочення сплати аліментів до дня їх повного погашення або до дня ухвалення судом рішення про стягнення пені, але не більше 100% заборгованості.

Передбачено штраф за несплату аліментів у % від суми заборгованості:

- понад 1 рік – 20%;
- понад 2 роки – 30%;
- понад 3 роки – 50%.

Якщо розмір заборгованості зі сплати аліментів перевищує 3 місяці: • відомості про боржника вносяться до Єдиного реєстру боржників <https://erb.minjust.gov.ua/#/search-debtors>; • майно боржника арештовується виконавцем, вилучається та реалізується; • виконавець звертається до суду щодо застосування до боржника тимчасового обмеження у праві виїзду за межі України. У разі відсутності відомостей про місце перебування боржника, за поданням виконавця судом виноситься ухвала про розшук боржника.

Важливо:

За ініціативою Мін'юсту посилено відповідальність за несплату аліментів. З 28.08.2018 якщо розмір заборгованості по сплаті аліментів перевищує 4 місяці (та 3 місяці для батьків важкохворої дитини) Законом встановлена можливість накладення обмежень на неплатників аліментів щодо:

- виїзду за межі України;
- керування транспортними засобами;
- користування зброєю;
- полювання;
- вирішення питання про виїзд дитини за кордон.

А також:

- недопущення відчуження майна;
- автоматизований арешт коштів боржника.

Вказані обмеження застосовуються тимчасово до погашення боржником суми у повному обсязі. **Підстава для застосування санкцій: постанова державного виконавця.**

До неплатників аліментів, заборгованість по сплаті аліментів яких перевищує 6 місяців (та 3 місяці для батьків важкохворої дитини), суд може застосовувати адміністративне стягнення у вигляді суспільно корисних робіт на строк від 120 до 240 годин. Подальша несплата аліментів – 240-360 годин. Якщо порушник ухиляється від виконання суспільно корисних робіт, до нього може бути застосовано адміністративний арешт до 10 діб за рішенням суду. За злісне ухилення від суспільно корисних робіт – позбавлення волі на строк до 2 років. До злісних неплатників* застосовується **кримінальна відповідальність**, передбачена статтею 164 Кримінального кодексу України:

- громадські роботи до 240 годин;
- арешт до 6 місяців;
- обмеження волі до 3 років.

**Злісний неплатник – особа, що не виконує рішення суду (приховує доходи, змінює місце проживання чи роботи без повідомлення державного чи приватного виконавця) та має заборгованість зі сплати аліментів більше 3 місяців).*